

Motion till riksdagen

1989/90:T325

av Bertil Danielsson och Ewy Möller (båda m)

Omvandling av vägverket till affärsdrivande verk

Väginvesteringarnas stora betydelse är oomstridd. Ett väl utbyggt och väl underhållet vägsystem är av fundamental betydelse för näringslivets och industrins verksamhet. Nyinvesteringar och underhåll av det svenska vägnätet kräver årligen stora ekonomiska insatser.

En viktig fråga i detta sammanhang är hur berörda myndigheter och organ är organiserade. Är den nuvarande uppbyggnaden med ett vägverk som ingår i och är en del av staten den rätta organisationsmodellen? Såväl investeringar som underhåll sker med medel som anslås av riksdagen varje år för sig. Av besparingsskäl har investeringsanslagen tenderat att sjunka, till synes oberoende av det faktiska behovet eller av de avkastningsberäkningar som för varje vägprojekt görs.

Vägarna underhålls inte i tillräcklig omfattning och nyinvesteringarna ligger på en för låg nivå. Vägkapitalet är helt enkelt på väg att förbrukas. Denna utveckling måste hejdas. Två alternativ står, enligt vår uppfattning, till buds för att bryta denna trend. Antingen måste anslagsnivåerna kraftigt höjas eller måste vägverket ombildas till ett affärsdrivande verk.

Väljer man det förstnämnda alternativet, vilket i och för sig i ett kort perspektiv kanske är det snabbast verkande, har ändå inte de långsiktiga frågorna fått sin lösning.

Den enda på sikt bästa lösningen är att omvandla vägverket till ett affärsdrivande verk. Beroendet av årliga anslag skulle då bortfalla. Möjligheterna att skaffa kapital på den öppna marknaden skulle medföra att angelägna vägprojekt snabbt kommer till stånd. Många väginvesteringar har en så god lönsamhet att kapitalanskaffningen inte skulle medföra några problem.

När det gäller underhållskostnader och finansiering av gjorda investeringar är systemet med någon form av avgifter en möjlig väg att gå. Dessa kan läggas på bensinen som kilometerskatt eller som vägavgifter. Viktigt är att avgifternas storlek inte får vara större än det finansieringsbehov som finns. Någon överbeskattning får inte förekomma. Bilisterna skall inte vara någon mjölkkoosa, som skall finansiera andra utgifter för staten.

Hemställan

Mot. 1989/90

T325

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att vägverket omvandlas till affärsdrivande verk.

Stockholm den 23 januari 1990

Bertil Danielsson (m)

Ewy Möller (m)